

ประเพณีวันขึ้นปีใหม่ของไทย

● นำเสนอเมื่อ 18 ม.ค. 2552

วันขึ้นปีใหม่

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีการฉลองเทศกาลตลอดทั้งปี ได้รับอิทธิพลมาจากศาสนาพุทธและพราหมณ์
กาลเวลาผ่านไป เทศกาลต่าง ๆ ก็ถูกดัดแปลงให้สอดคล้องกับสากลนิยม

ประเพณีวันขึ้นปีใหม่ของไทย โบราณมาเราถือวันแรม 1 ค่ำ เดือนอ้าย เป็นวันขึ้นปีใหม่
ต้องด้วยพระพุทธศาสนา ถือแหม่นตฤดูเป็นการเริ่มต้นปี สมัยโบราณวันขึ้นปีใหม่ ถือคติพราหมณ์ ใช้วันขึ้น 1 ค่ำ
เดือน 5 เป็นวันขึ้นปีใหม่ และเป็นชนนหันตลอดมา จนกระทั่งปี พ.ศ.2432 แห่งรัชกาลที่ 5 จึงเปลี่ยนมาเป็นวันที่ 1
เมษายน ทั้งนี้เนื่องจากทางราชการนิยมใช้หลักสุริยคติ แต่ยังคงตามคติพราหมณ์อยู่นั่นเอง เพราะเดือน 5
ก็ตรงกับเดือนเมษายนเรื่อยมา

ต่อมาทางราชการประกาศเปลี่ยนแปลงวันขึ้นปีใหม่
เนื่องจากมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติปฏิทิน พ.ศ.2483 และเริ่มใช้เมื่อ 17 ธันวาคม พ.ศ.2483
รัฐบาลจึงประกาศใช้วันที่ 1 มกราคม เป็นวันขึ้นปีใหม่

ดังนั้น ในปี พ.ศ.2483 จึงมีเพียง 9 เดือนเท่านั้น คือเดือนเมษายน ถึงเดือนธันวาคม
เพื่อให้สอดคล้องกับปฏิทินสากล ประกาศใช้วันที่ 1 มกราคม เป็นวันขึ้นปีใหม่อ่างเป็นทางการ ณ วันที่ 24
ธันวาคม พ.ศ.2483 โดยจอมพล ป. พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรีในสมัยนั้นเป็นผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

การใช้วันที่ 1 มกราคมเป็นวันขึ้นปีใหม่ ทำให้เข้าสู่ระดับสากลที่ใช้ในนานาประเทศที่เจริญแล้วทั่วโลก
แต่ก็ไม่สำคัญเท่าที่เราได้ฟื้นฟูวัฒนธรรม คตินิยม และจารีตประเพณีไทยแต่โบราณกาล
ซึ่งเราได้ละทิ้งเสียโดยอิทธิพลของพราหมณ์กลับมาใช้ใหม่

การเปลี่ยนแปลงเช่นนี้ย่อมเป็นเกียรติแก่ประเทศไทย ทั้งในส่วนเกี่ยวข้องกับชาติของเราเอง
และทางสัมพันธ์กับชาติที่เจริญแล้วทั้งหลาย ไทยจึงถือวันที่ 1 มกราคม ของทุกปี
เป็นวันขึ้นปีใหม่ของไทยจวบจนทุกวันนี้

แม้ว่าวันที่ 1 มกราคม จะถือปฏิบัติเป็นวันขึ้นปีใหม่อย่างเป็นทางการแล้วก็ตาม แต่คนไทยส่วนใหญ่ก็ยังคงถือวันสงกรานต์เป็นวันขึ้นปีใหม่ของไทยด้วยเช่นกัน

ในช่วงเทศกาลปีใหม่ ประชาชนชาวไทยจะมึ่งงานรื่นเริง และมหรสพ ตั้งแต่คืนวันที่ 31 ธันวาคม จนถึงวันที่ 1 มกราคม มีการจัดกิจกรรมร่วมนับถอยหลัง เพื่อก้าวสู่วันใหม่ มีการแลกบัตรอวยพรและของขวัญ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพรปีใหม่แก่ประชาชน สมเด็จพระสังฆราชประทานพรปีใหม่แก่พุทธศาสนิกชน และบุคคลสำคัญ ในช่วงเช้าของวันที่ มกราคม ประชาชนก็จะทำบุญตักบาตร ปล่อยนก ปล่อยปลา เยี่ยมเยียนญาติผู้ใหญ่รับพร และอวยพรซึ่งกันและกันเพื่อความ สุขความเจริญ มีการจัดกิจกรรมเพื่อการกุศลที่จัดให้มีขึ้นตามสถานที่ต่าง ๆ ในขณะเดียวกัน หลาย ๆ บริษัทก็จะถือเอาโอกาสนี้แจกโบนัสและประกาศเลื่อนขั้นพนักงาน

จะเห็นได้ชัดว่า คนไทยจะฉลองวันขึ้นปีใหม่ 3 ครั้งต่อปีเลยก็ว่าได้ กล่าวคือ วันขึ้นปีใหม่ตามประเพณีหรือวันสงกรานต์ วันที่ 1 มกราคม และวันตรุษจีน ใน 3 วันนี้ วันสงกรานต์เป็นโอกาสที่สนุกสนานที่สุด เพราะวาประชาชนจากทุกสาขาอาชีพต่างพร้อมใจกันเข้าร่วมฉลองเป็นเวลานับสัปดาห์ ในขณะที่วันตรุษจีนก็มีความสำคัญเท่า ๆ กัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับคนไทยเชื้อสายจีน ถึงแม้ว่าจะไม่ใช่วันหยุดของทางราชการ บริษัทเอกชนส่วนใหญ่ก็จะหยุดดำเนินธุรกิจเป็นเวลาหลายวัน เพื่อให้ทั้งนายจ้างและพนักงานได้เขารวมฉลองโอกาสอันเป็นมงคลนี้ร่วมกับญาติ ๆ ที่บ้านหรือไม่ก็ในวันหยุดตามสถานที่ที่ตนพอใจ

ขอบคุณที่มา <http://www.aksorn.com>